

Д.О.О. "ПОСЛОВНИ ИНФОРМАТОР - РЕВИЗИЈА"

ИЗВЈЕШТАЈ

о извршеној ревизији финансијских извјештаја

А.Д. "КОМУНАЛНО" Требиње
за 2023. годину

Пале, мај 2024. године

САДРЖАЈ

	страна:
МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА -	
позитивно мишљење	2-4
ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	
- Биланс стања за 2023. годину.....	5
- Биланс успјеха за 2023. годину	6
- Извјештај о осталим добицима и губицима за 2023. годину.....	7
- Извјештај о промјенама у капиталу за 2023. годину	8
- Биланс токова готовине за 2023. годину	9
НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ	10-40

ПРИЛОЗИ:

- Изјава о независности и квалifikацији
- Писмо о презентацији

Д.О.О. "ПОСЛОВНИ ИНФОРМАТОР-РЕВИЗИЈА"

Михајла Пупина бр.21. ПАЛЕ

телефон/факс 057/200-610

ЈИБ: 4400432410008

ПДВ ИБ: 400432410008

e-mail: p.informator@gmail.com

www.pirevizija.com

Број: 02- 25/2024.

Датум: 08.05.2024. године

Акционарима и Управном одбору предузећа А.Д. "КОМУНАЛНО" Требиње

МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење

Обавили смо ревизију финансијских извјештаја **А.Д. "КОМУНАЛНО" Требиње** (у даљем тексту Друштво) са стањем на дан 31.12.2023. године, и то: Биланса стања (Извјештај о финансијском положају), Биланса успјеха (Извјештај о укупном резултату у периоду), Извјештаја о промјенама у капиталу, Биланса токова готовине, преглед значајних рачуноводствених политика и напомене уз финансијске извјештаје.

По нашем мишљењу финансијски извјештаји објективно и истинито по свим материјално значајним питањима приказују стање имовине, капитала и обавеза Друштва, на дан 31. децембра 2023. године, као и резултате пословања за 2023. годину, у складу са МСФИ, рачуноводственим прописима Републике Српске , на начин описан у напоменама уз финансијске извјештаје.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Међународним стандардима ревизије (ISA), Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске, и Правилником о ревизији финансијских извјештаја.

Наше одговорности према наведеним стандардима су додатно описане у пасусу „Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја“ у нашем Извјештају.

Независни смо у односу на Друштво, како налаже Кодекс етике за професионалне рачуновође Одбора за међународне етичке стандарде за рачуновође (ИЕСБА Кодекс), укључујући етичке захтјеве који су релевантни за ревизију финансијских извјештаја у Републици Српској, и испунили смо и друге етичке одговорности, у складу са овим захтјевима и ИЕСБА Кодексом. Сматрамо да су ревизорски докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбједе основу за наше ревизорско мишљење. Ревизор је добио све остале информације прије датума Извјештаја ревизије и није уочио да има елемената њиховог погрешног приказивања.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство Друштва је одговорно за састављање и објективну презентацију ових финансијских извјештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске, као и за интерне контроле које сматра неопходним за састављање финансијских извјештаја, који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке. У припреми финансијских извјештаја руководство Друштва је одговорно за процјену могућности Друштва да настави пословање у складу са начелом сталности, објелодањивање, ако је то примјенљиво, питања везаних за начело сталности пословања и кориштење овог начела као рачуноводствене основе, осим ако руководство, или планира да ликвидира Друштво, или да прекине пословање, или нема реалну алтернативу, осим да то учини. Лица овлашћена за управљање су одговорна за надзор над процесом финансијског извјештавања Друштва.

Одговорност ревизора

Наш циљ је да се, у разумној мјери увјеримо да финансијски извјештаји у цјелини не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке и издавање ревизорског извјештаја који садржи мишљење ревизора. Увјеравање у разумној мјери означава висок ниво увјеравања, али не представља гаранцију да ће ревизија извршена у складу са Међународним стандардима ревизије (ISA) увијек открити материјално погрешне исказе ако такви искази постоје. Погрешни искази могу настати услед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће они, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу ових финансијских извјештаја. Као саставни дио ревизије у складу са ISA, ми користимо професионално просуђивање и задржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- идентификујемо и процјењујемо ризике од материјално значајног погрешног исказа у финансијским извјештајима, насталог услед криминалне радње или грешке, осмишљавамо и извршавамо ревизорске процедуре које одговарају тим ризицима и прибављамо ревизијске доказе који су довољни и одговарајући да обезбједе основу за наше мишљење, процјењујемо да ли је ризик од неоткривања материјално значајног погрешног исказа насталог услед криминалне радње већи од ризика од материјално значајног погрешног исказа насталог услед грешке, пошто криминална радња може подразумевати тајне споразуме, фалсификовање, намјерне пропусте, лажне исказе или заобилажење интерне контроле;
- разматрамо поузданост интерних контрола Друштва које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су релевантни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о њиховој дјелотворности;
- оцјењујемо адекватност примјењених рачуноводствених политика и прихватљивост рачуноводствених процјена и сродних објелодањивања извршених од стране руководства;
- доносимо закључак о адекватности примјене начела сталности пословања од стране руководства и да ли, на основу прибављених ревизијских доказа, постоји материјално значајна неизвјесност у вези са догађајима или околностима који могу изазвати значајну сумњу у погледу способности Друштва да настави пословање по начелу сталности.

- Ако закључимо да постоји материјално значајна неизвјесност, ми смо у обавези да скренемо пажњу у нашем извјештају на одговарајућа објелодањивања наведена у финансијским извјештајима, или да модификујемо наше мишљење, уколико су таква објелодањивања не адекватна. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прибављеним до датума нашег извјештаја. Међутим, будући догађаји или услови могу проузроковати да Друштво престане да послује у складу са начелом сталности;
- процјењујемо општу презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објелодањивања, као и да ли финансијски извјештаји приказују поткрепљујуће трансакције и догађаје на начин којим се постиже фер презентација.

Ми комуницирамо са лицима овлашћеним за управљање у вези са, између осталог, планираним обимом и временом ревизије и значајним налазима ревизије, укључујући и значајне недостатке у интерним контролама које идентификујемо током наше ревизије. Такође обезбјеђујемо лицима овлашћеним за управљање изјаву да се придржавамо релевантних етичких захтјева у вези са неизвјесношћу и да ћемо им саопштити све односе и остала питања за које се у разумној мјери може очекивати да се одражавају на нашу независност и гдје је то примјенљиво, одговарајуће мјере заштите. Од питања саопштених лицима овлашћеним за управљање, одређујемо она питања која су била од највећег значаја у ревизији финансијских извјештаја текућег периода и сходно томе, представљају кључна питања ревизије. Ми описујемо ова питања у нашем извјештају, осим уколико закон или регулатива искључују јавно објелодањивање у вези са питањима или када, у изузетно ријетким околностима одлучимо да питање не би требало да се саопшти у нашем извјештају због тога што се у разумној мјери може очекивати да негативне посљедице саопштавања превазиђу користи за јавни интерес од саопштавања тог питања.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која су, по нашем професионалном просуђивању, била од највећег значаја у нашој ревизији појединачних финансијских извјештаја текућег периода. У постојећим околностима сматрамо да нема кључних питања одабраних за посебно саопштавање, сви аспекти су обрађени у контексту ревизије појединачних финансијских извјештаја у цјелини, као и у формирању нашег мишљења, а одређене околности на које је требало указати дате су у самом Извјештају.

Пале, мај, 2024. године

Директор:

Нада Ђурђић, дипл. ек.

Овлашћени ревизор :

Нада Ђурђић, дипл. ек.

БИЛАНС СТАЊА
(Извјештај о финансијском положају)
на дан 31. децембра 2023. и 2022. године

	Напомена	2023.	2022.
АКТИВА			
СТАЛНА ИМОВИНА	3.3. и 4.1.		
Нематеријална улагања			
Некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине			
- Набавна вриједност		2.213.199	2.149.271
- Исправка вриједности		(1.663.732)	(1.601.203)
- Неотписана вриједност		549.467	548.068
Укупно стална имовина		549.467	548.068
ТЕКУЋА ИМОВИНА			
- Залихе и дати аванси	3.5. и 4.2.	36.814	12.472
- Купци у земљи	3.6. и 4.3.	538.047	425.072
- Остала краткорочна потраживања	4.4.	16.034	650
Потраживања из специфичних послова		11.861	2.265
Потраживања за порез на добит	4.5.	13.875	5.649
- Готовина и еквиваленти	4.6.	546.426	537.880
-Укупно текућа имовина		1.163.057	983.988
БИЛАНСНА АКТИВА		1.712.524	1.532.056
Ванбилансна актива	4.8.	655.999	620.649
ПАСИВА			
КАПИТАЛ			
- Акцијски капитал - обичне акције	5.1.	363.611	363.611
- Законске резерве	5.1.	32.232	32.232
- Нераспоређени добитак из ранијих г.	5.1.	522.786	522.564
- Губитак текуће године	5.1.	-	7.976
- Нераспоређени добитак текуће г.	5.1.	16.420	-
Укупно капитал	5.1.	935.049	910.431
ОБАВЕЗЕ			
- Дугорочна резервисања и обавезе	5.2.	173.386	203.938
- Примљени аванси, депозити и кауциј	5.3.	3.021	2.130
- Остали добављачи	5.4.	88.751	64.942
- Обавезе за зараде и накнаде зарада	5.5.	132.744	186.231
- Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	5.6.	3.215	2.163
- Краткорочни кредити	5.7	104.629	102.669
- Остале обавезе	5.8	27.089	22.999
- Порез на додату вриједност	5.9.	39.330	36.553
Разграничени приходи и донације	5.10.	142.352	32.556
Краткорочна резервисања	5.11.	205.310	-
Укупно обавезе		777.475	621.625
БИЛАНСНА ПАСИВА		1.712.524	1.532.056
Ванбилансна пасива	4.8.	655.999	620.649

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

БИЛАНС УСПЈЕХА
(Извјештај о укупном резултату у периоду)
за 2023. и 2022. годину

	<u>Напомена</u>	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	3.1 и 6.1		
- Приходи од пружених услуга на домаћем тржишту		2.846.939	2.594.884
- Остали пословни приходи		215.969	23.248
Укупно пословни приходи		3.062.908	2.618.132
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	3.2 и 6.2	3.012.473	2.719.539
ПОСЛОВНИ ГУБИТАК- ДОБИТАК		50.435	(101.407)
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			
финансијски приходи	6.3.	8.303	6.835
финансијски расходи	6.3.	20.969	11.965
ГУБИТАК - ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ		37.769	(106.537)
ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			
Остали приходи	6.4.	39.418	110.210
Остали расходи	6.4.	48.657	6.152
ДОБИТАК - ГУБИТАК ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ПРИХОДА И РАСХОДА		(9.239)	104.058
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ	6.5.		
Приходи по основу усклађивања вр.имовине		108	-
Расходи по основу усклађивања вр.имовине		10.868	5.437
ГУБИТАК ПО ОСНОВУ УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ		(10.760)	(5.437)
Расходи по основу исправки грешака из ранијих година		1.350	60
Укупни приходи	6.6.	3.110.737	2.735.177
Укупни расходи	6.6.	3.094.317	2.743.153
ДОБИТАК - ГУБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА		16.420	(7.976)
Порески расходи периода			5.649
Одложени порески приходи			
НЕТО ДОБИТАК ПЕРИОДА		16.420	(7.976)

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ

о осталим добицима и губицима у периоду
од 01.01. до 31.12.2023. године

Озн. пози.	П О З И Ц И Ј А	Ознака за АОП	ИЗНОС	
			Текућа година	Претх. година
1	2	3	4	5
А	НЕТО ДОБИТАК ИЛИ НЕТО ГУБИТАК ПЕРИОДА (298 или 299)	400	16.420	-7.976
I	1. Ставке које могу бити рекласификоване у биланс успјеха (402±403±404±405±406±407)	401		
1.	1.1 Повећање (смањење) фер вриједности дужничких инструмената по фер вриједности кроз остали укупан резултат	402		
2.	1.2. Ефекти проистекли из трансакција заштите	403		
3.	1.3. Удио у осталом укупном резултату придруженог друштва и заједничког подухвата примјеном методе удјела	404		
4.	1.4.Добици или губици по основу конверзије финансијских извјештаја иностраног пословања	405		
5.	1.5.Остале ставке које могу бити рекласификоване у биланс успјеха	406		
6.	1.6.Одложени порез на добит који се односи на ове ставке	407		
II	2. Ставке које неће бити рекласификоване у биланс успјеха (409±410±411±412±413±414)	408		
1.	2.1. Ревалоризација некретнина, постројења, опреме и нематеријалне имовине	409		
2.	2.2. Повећање (смањење) фер вриједности власничких инструмената по фер вриједности кроз остали укупан резултат	410		
3.	2.3. Актуарски губици- добити од планова дефинисаних примања	411		
4.	2.4. Удио у осталом укупном резултату придруженог друштва и заједничког подухвата примјеном методе удјела	412		
5.	2.5.Остале ставке које неће бити рекласификоване у биланс успјеха	413		
	2.6.Одложени порез на добит везан за ове ставке	414		
Б	Остала добит/губитак у периоду(401±408)	415		
В	Укупна добит/губитак (400± 415)	416	16.420	-7.976
	Дио укупног добитка/губитка који припада већинским власницима	417		
	Дио укупног добитка/губитка који припада мањинским власницима	418		

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ
о промјенама у капиталу
за период који се завршава на дан 31.12.2023. године

Напомена 5.1 и 7.

ПРОМЈЕНА У КАПИТАЛУ	Озна- ка за АОП							Мањински интерес Удјели који немају контролу	УКУПНИ КАПИТАЛ (8 + 9)
		Акционарски капитал и други облици основног капитала	Емисиона премија	Резерве	Остале ревалоризаци оне резерве, рев. резерве некретнина постројења и опreme)	Акумулисани нераспоређени добитак/ непокривени губитак	УКУПНО (3 до 7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Стање на дан 01.01.2022. године	901	363.611		30.996		600.354	994.961		994.961
2. Ефекти промјена у рачуноводственим политикама	902			1.236		-1.236	0		0
3. Ефекти исправке грешака	903								
4. Поново исказано стање на дан . год. односно 01.01.2022.год. (901±902±903)	904	363.611		32.232		599.118	994.961		994.961
5. Добит – губитак за годину	905					2.879	2.879		2.879
6. Остали укупни резултат године	906								
7. Укупана добит- губитак (905+906)	907					2.879	2.879		2.879
8. Емисија акцијског капитала и други облици повећања капитала	908								
9. Стицање сопствених акција и други облици смањења капитала	909								
10. Објављење дивиденде	910								
11. Други облици расподеле добити и покриће губитка	911					-87.409	-87.409		-87.409
12. Остале промјене	912								
13. Стање на дан 31.12.2022./01.01.2023 год. (904±907±908-909-910±911 ±912)	913	363.611		32.232		514.588	910.431		910.431
14. Ефекти промјена у рачуноводстве-ним политикама	914								
15. Ефекти исправке грешака	915								
16. Поново исказано стање на дан. год/ 01.01.2023. год. (913±914±915)	916	363.611		32.232		514.588	910.431		910.431
17. Добитак-губитак за годину	917					16.420	16.420		16.420
18. Остали укупни резултат године	918								
19. Укупна добит-губитак (917±918)	919					16.420	16.420		16.420
20.. Емисија акцијског капитала и други облици повећања капитала	920								
21.. Стицање сопствених акција и други облици смањења капитала	921								
22. Објављене дивиденде	922								
23. Други облици расподеле добити и покриће губитка	923								
24. Остале промјене	924					8.198	8.198		8.198
25. Стање на дан 31.12.2023. год. (916±919±920-921-922±923±924)	925	363.611		32.232		539.206	935.049		935.049

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

БИЛАНС ТОКОВА ГОТОВИНЕ

(Извјештај о токовима готовине)

на дан 31.децембра 2023. и 2022. године

	<u>Напомена</u>	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
I. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛ. АКТИВН.	8		
1. Приливи од купаца и примљени аванси		3.253.833	3.134.256
2. Остали приливи из пословних активности		137.210	19.978
3. Свега приливи готовине из пословних активности (1+2)		3.391.043	3.154.234
4. Одливи по основу плаћања добављач. и дати аванси		698.449	636.504
5. Одливи по основу исплата зарада и накнада		1.023.881	1.127.663
6. Одливи по основу пореза на добит		-	5.649
7. Одливи по основу камата		20.602	11.788
8. Остали одливи из пословних активности		1.489.884	1.097.017
9. Свега одливи готовине из пословних активности (4 до 8)		3.232.816	2.878.621
10. Нето прилив готовине из пословних активности (3 - 9)		158.227	275.613
11. Нето одлив готовине из пословних активности (8 - 3)			
II. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА	8		
1. Свега приливи готовине из активности инвестирања		16.380	
1. Приливи по основу продаје опреме		16.380	
2. Одливи по основу набавке некрет.и опреме		65.138	10.530
3. Свега одливи готовине из активности инвестирања		65.138	10.530
4. Нето одлив/ прилив готовине из активности инвестирања (3 - 1)		48.758	10.530
III. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
1. Приливи по основу дугорочних финансијских Обавеза-дугорочни кредит			
2. Свега приливи готовине из активности финансирања			
3. Одливи по основу дугорочних кредита		100.923	98.946
4. Свега одливи готовине из активности финансирања		100.923	98.946
5. Нето прилив готовине из активности финансирања (2 - 4)			
6. Нето одлив готовине из активности финансирања (4 - 2)		100.923	98.946
III. УКУПНИ ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ	8	3.407.423	3.154.234
IV. УКУПНИ ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ		3.398.877	2.988.097
V. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (III минус IV)		8.546	166.137
VI. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (IV минус III)			
1. Готовина на почетку обрачунског периода		537.880	371.743
2. Готовина на крају обрачунског периода		546.426	537.880
Напомене на наредним странама чине саставни дио ових финансијских извјештаја.			

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

1. ОСНИВАЊЕ, ОРГАНИЗАЦИЈА И ДЈЕЛАТНОСТ ДРУШТВА

1.1. ЈОДП "КОМУНАЛНО" п.о. Требиње основано је 1952. године. Од дана оснивања доживјело је неколико промјена у облику организовања.

Усвајањем Статута на Скупштини одржаној 30.08.2001.године, Друштво је трансформисано из државног јавног предузећа у Акционарско друштво "КОМУНАЛНО" Требиње.

Ова трансформација извршена је на основу одредаба Закона о предузећима ("Службени гласник РС" број: 24/98).

Након извршене приватизације по прописима из 1998. године, по Рјешењу Дирекције за приватизацију, Предузеће је 07.09.2001. године регистровано као акционарско друштво код Основног суда у Требињу, уложак број: РУ-1-769-00 и даље послује под називом А.Д. "КОМУНАЛНО" Требиње (у даљем тексту Друштво).

Под овим називом извршена је ревизија финансијских извјештаја за 2023. годину.

У судски регистар Окружног привредног суда у Требињу, Рјешењем број: 062-0-РЕГ-12-000176 од 15.06.2012. године, уписани су подаци о усклађивању са Законом о привредним друштвима, усклађивање са Законом о класификацији дјелатности и регистру пословних субјеката по дјелатностима у Р.С. и усклађивање са Законом о преносу права својине на капиталу Р.С. у предузећима која обављају комуналну дјелатност на јединице локалне самоуправе.

У судски регистар Окружног привредног суда у Требињу, Рјешењем број: 062-0-РЕГ-21-000131, од 29.04.2021. године, уписана је промјена лица овлаштеног за заступање, тако да се брише Недењко Ламбета, а уписује Милан Мандрапа, у својству вршиоца дужности директора.

Друштво у своме саставу има пословне јединице и то:

П. Ј. "Чистоћа", у чијем склопу је и „Азил“ за псе

П.Ј. "Зеленило",

П.Ј. „Депонија“

П.Ј. "Гробље",

П.Ј. „Механизација“

П.Ј. "Економски послови"

1.2. Према одредбама Статута, Друштва број 555/19 од 30.05.2019. године, органи у Друштву су:

1. Скупштина акционара,

2. Управни одбор,

3. Директор

По Закону о привредним друштвима и Статуту Друштва, одлуком Скупштине акционара број: 813-2/23 од 04.10.2023. године, именован је Управни одбор Друштва, у саставу:

1. Бобан Манигода

2. Славенко Јакшић

3. Јелена Кржић Ђурица

.

Вршилац дужности директора Друштва, на дан биланса, био је: Милан Мандрапа, дипл. прав., именован одлуком Управног одбора Друштва број: 1083-3/20 од 29.12.2020. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

1.3. Сагласно одредбама члана 8. Статута, Друштво се бави првенствено санитарним и другим дјелатностима - шифра 38.11. Основна дјелатност Друштва је: збрињавање неопасног отпада, пружање пијачних услуга, одржавање градског зеленила, пружање погребних услуга и одржавање градског гробља. Дјелатност Друштва уписана је у истовјетном тексту и у Судски регистар. Скупштина Друштва је на ванредној сједници одржаној дана 27.11.2023. године, донијела Одлуку о измјенама и допунама Статута Друштва, допуна дјелатности и то: Остале личне услужне дјелатности
Спољна трговина у оквиру регистроване дјелатности,
што је уписано у регистар Окружног привредног суда у Требињу, Рјешењем о регистрацији број: 062-0-Рег-23-000353 од 05.12.2023. године.

1.4. Интерна контрола није организована као посебан организациони дио Друштва, али су успостављени контролни поступци и процедуре, као и упутства, те аутоконтрола према опису радних мјеста.

1.5 Повезане стране

Према стандардима ревизије, повезаним субјектима се сматрају лице (или лица – правна или физичка), ако имају могућност да врше контролу над другим субјектом, или да врше значајан утицај на доношење финансијских и пословних одлука другог субјекта.

Руководство правног лица је одговорно за идентификовање и објелодањивање повезаних субјеката и пословних догађаја с тим субјектима. Та одговорност односи се на обавезу руководства да примјењује одговарајући рачуноводствени систем и систем интерне контроле, ради обезбјеђења одговарајућег идентификовања пословних догађаја с повезаним субјектима, и рачуноводственим евиденцијама, и њиховог објелодањивања у финансијским извјештајима.

Према изјави Управе Друштва, и према расположивим подацима који су нам били доступни у поступку ревизије, повезана лица, су: Град Требиње и д.о.о. „Лотекс“ Требиње, према одредбама МРС 24- Објављивања о повезаним лицима.

Друштво није објавило трансакције са повезаним лицима, а остварене су и то: Д.о.о. „Лотекс“ као добављач остварен је укупан промет по основу набавке од 29.860,43 КМ, а на дан биланса и салдо, односно дуговање у износу 4.523,63 КМ. Препоручујемо евидентирање трансакција ове врсте на групи 431- обавезе према добављачима повезаним лицима. Увидом у поменућу документацију увјерили смо се да су цијене при фактурисању тржишне.

Матични број Друштва је: 1122363, ЈИБ: 4401359280008, а ПДВ ИБ: 401359280008.

У циљу обављања своје дјелатности, Друштво запошљава 84 радника различитих професија и профила стручности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

1.6. Према извјештају Централног регистра хартија од вриједности од 20.11.2023. године, структура капитала је :

1. Остали акционари- физичка лица	119.635	32,90%
2. Општина – Град Требиње	109.090	30,00%
3.,„Лотекс „ Д.О.О. Требиње	99.241	27,29%
4. Акционар Стјепановић Снежана Бања Лука	20.744	5,70%
5. „Херц-Инвест“ Д.О.О. Требиње	14.901	4,11%
6. Свега:	363.611	100,00%

Укупан број акционара је 73 а укупан број ХОВ/ акција са правом гласа је 363.611 акција.

1.7. Рјешењем Комисије за хартије од вриједности Републике Српске, број: 01-03-РЕ-2864/07 од 08.08.2007. године, Друштво је уписано у Регистар емитената-ознака и регистрациони број емитента је: 04-42-48. Наведени износ капитала уписан је по власницима у судски регистар - Регистарски уложак РУ-1-769-00, под бројем: 062-0-РЕГ-12-000176 од 15.06.2012. године.

1.8. Уговором са Централним регистром број: 04-109/2001 од 18.03.2002. године регулисани су међусобни односи у вези са вођењем рачуна емитента и чувањем нематеријалних хартија од вриједности и др.

1.9. Обавјештењем "Бањалучке берзе" А.Д. Бања Лука, број: 03-117/2002 од 27.03.2002. године, саопштено је да су хартије од вриједности Друштва уврштене на слободно берзанско тржиште.

1.10. Према одредбама члана 28. Закона о рачуноводству и ревизији РС("Службени гласник Р.С." број 94/15 и 78/20) Друштво је обавезно да врши ревизију финансијских извјештаја у циљу утврђивања да ли они објективно и истинито приказују стање средстава, обавеза, капитала и финансијског резултата пословања и да ли су при њиховој изрази поштовани рачуноводствени стандарди.

1.11. Уговори

У оквиру пословних активности , Друштво је ступало у редовне уговорне односе и за пословну 2023. годину, склопило уговоре за редовно пословање.
На основу Уговора са Градом Требиње, број: 11-404-4-8/23 од 30.03.2023. године, уговорено је да Друштво , као најповољнији понуђач, обавља послове одржавања чистоће јавних површина, депоније и азила за псе, у периоду јануар – децембар, 2023. године, у износу 310.228 КМ, без обрачунатог пореза на додату вриједност.

На основу Уговора са Градом Требиње, број: 11-404-3-8/23 од 02.03.2023. године, додјељено је Друштву , као најповољнијем понуђачу, да обавља послове одржавања јавних зелених површина и градског зеленила , у периоду јануар -децембар 2023. године, у износу 143.590 КМ, без обрачунатог пореза на додату вриједност.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

2. ОСНОВА ЗА САСТАВЉАЊЕ, ПРЕЗЕНТАЦИЈУ И РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА

2.1. Састављање и презентација финансијских извјештаја

2.1.1. Друштво води своје књиговодство по Контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике који воде двојно књиговодство, а на основу Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске, , Важећих Међународних рачуноводствених стандарда, Међународних стандарда финансијског извјештавања, Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и других одговарајућих општих аката Друштва.

2.1.2. Пословне књиге воде се примјеном рачунарске технике. Дневник односно главна књига уредно је закључена, увезана и потписана од стране одговорних лица. Вођење пословних књига и израда финансијских извјештаја повјерена је " сертификованом рачуновођи" Бојану Бркић, са лиценцом број: СР- 1439/24

2.1.3. Сагласно Рачуноводственом стандарду 1, и члану 19. Закона о рачуноводству и ревизији Р.С (Сл.гл.Р.С. број: 94/15 и 78/20), а на основу Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (Сл.гл. Р.С. број 104/21 и 59/22) , Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва , задруге, друга правна лица и предузетнике (Сл.гл. Р.С. број 59/22) , Правилника о додатном рачуноводственом извјештају –Анексу (Сл.гл. Р.С. број 124/22) финансијски извјештаји за 2023.годину сачињени су на обрасцима:

- Биланс стања,-Извјештај о финансијском положају на крају периода
- Биланс успјеха,- Извјештај о укупном резултату за период
- Извјештај о осталим добицима и губицима у периоду
- Извјештај о промјенама на капиталу
- Биланс токова готовине - Извјештај о токовима готовине
- Анекс додатни рачуноводствени извјештај.

Поред тога, као саставни дио финансијских извјештаја, Друштво је сачинило Напомене (ноте) које корисницима помажу да боље схвате финансијске извјештаје и омогуће њихово упоређивање са другим предузећима - друштвима исте или сличне дјелатности пословања. Као саставни дио финансијских извјештаја сачињен је Извјештај о пословању , те Извјештај о финансијском пословању Друштва за 2023. годину.

Финансијски извјештаји су благовремено сачињени и поднесени надлежној служби за пријем истих (АПИФ-у). У складу са чланом 5. Закона о рачуноводству и ревизији РС (Сл. гл. РС 94/15 и 78/20), Друштво је сврстано у категорију средњих предузећа, о чему је обавјестило АПИФ, при предаји годишњих финансијских извјештаја.

2.1.4. У вођењу пословних књига, формирању књиговодствених исправа и изради финансијских извјештаја примјењене су одредбе Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама Друштва , којима је дефинисана одговорност за вођење пословних књига , те лица одговорна за законитост и правилност настанка пословних догађаја, као и за састављање и контролу књиговодствених исправа о тим догађајима, те друга питања од значаја за успостављање система рачуноводства.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

2.1.5. Упоредни подаци су подаци исказани у финансијским извјештајима Друштва за 2022.годину, који су раније рекласифицирани у циљу усклађивања са презентацијом финансијских извјештаја за 2023.годину. Сви износи који се односе на укупан приход односе се само на екстерне пословне промјене.

Годишњи обрачун сачињен је примјеном основног рачуноводственог начела првобитне набавне вриједности.

Подаци у финансијским извјештајима и у овом извјештају исказани су у КМ без децимала.

Све вриједности у финансијским извјештајима засноване су на годишњем обрачуну Друштва састављеним у складу са рачуноводственим принципима и начелима који су регулисани прописима о рачуноводству Републике Српске. Финансијски извјештаји су рекласификовани у билансне категорије у сагласности са Међународним рачуноводственим стандардима ради уједначене, јасније и упоредиве презентације.

2.1.6. Посебна основа за израду и презентацију финансијских извјештаја, те за њихову ревизију, био је Елаборат о извршеном попису имовине и обавеза на дан 31.12.2023.године (у даљем тексту Елаборат о попису).

Одлуку о књижењу разлика утврђених пописом и стања у књиговодству на дан 31.12.2023. године, донио је в.д. директора Друштва, Одлуком број: 33-5/2024 од 22.01.2024. године, сагласно члану 38. Статута Друштва.

2.2. Ревизија финансијских извјештаја

2.2.1. Ревизију финансијских извјештаја Друштва за 2023. годину обавили смо у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске ("Службени гласник РС" број: 94/16 и 78/20), Међународним стандардима ревизије, и интерном Методологијом ревизије ДОО "Пословни информатор- ревизија "

2.2.2. Као основа за обављање ревизије били су прије свега финансијски извјештаји Друштва (Биланс стања, Биланс успјеха, Извјештај о промјенама у капиталу и Биланс токова готовине), књиговодствене евиденције и документације о пословним промјенама, Елаборат о извршеном попису и др.

2.2.3. Ревизију смо обавили на основу Уговора са Друштвом број: 02-63/23 од 26.09.2023.године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

3. ОСНОВНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ

Правилник о рачуноводству и Правилник о рачуноводственим политикама, и рачуноводственим процјенама донио је директор Друштва сагласно члану 50 Статута Друштва, дана 01.02.2016. године под бројем 43-1/16 и 43-2/16. Овим Правилницима уређена је организација рачуноводства, интерни контролни поступци, рачуноводствене политике за признавање и процјењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, одређују лица одговорна за законитост и исправност настанка пословне промјене, састављање и контрола рачуноводствених исправа о пословној промјени, услови за лице које води пословне књиге и саставља финансијске извјештаје и друга питања за која је регулисано да се уређују општим актом у складу са Законом о рачуноводству и ревизији.

Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, донио је директор Друштва сагласно члану 51. Статута Друштва дана 27. 12.2016. године, под бројем 715/16..

Основне рачуноводствене политике које су практично примјењене приликом састављања годишњег обрачуна за 2023.годину су сљедеће:

3.1. Приходи редовне дјелатности - реализација

У складу са прописима, реализација и остали одговарајући приходи исказани су по фактурној вриједности, умањеној за ПДВ. Сви износи реализације односе се на екстерно фактурисане износе. Приходи од продаје робе, производа и услуга признају се када се ризик и корист, повезана са правом власништва, преноси на купца, а то подразумјева датум испоруке производа и робе купцу, односно извршење услуге. Добити представљају друге ставке које испуњавају дефиницију прихода, признају се по нето принципу, након умањења за одговарајуће расходе, и настају продајом сталне имовине, материјала и друге имовине.

3.2. Расходи редовне дјелатности

Расходи редовне дјелатности представљају трошкове настале у односу на фактурисану односно наплаћену реализацију, а обухватају трошкове материјала, енергије и горива, набавну вриједност продате робе, трошкове зарада, накнада зарада и остале личне расходе, производне услуге и амортизацију. Ови трошкови обухватају и трошкове општег карактера сврстане као нематеријалне трошкове и то: трошкове репрезентације, осигурања, платног промета и банкарских услуга, чланарина, пореза и остале расходе, настале у текућем обрачунском периоду. Губити представљају друге ставке, које испуњавају дефиницију расхода, и смањење економске користи, и као такви се не разликују по својој природи од других расхода. Могу настати као последица катастрофа, као што су пожар и поплава, или резултат отуђења или продаје сталне имовине, и приказују се у нето износу, умањени за одговарајуће приходе.

У Билансу успјеха за 2023.годину, укупни расходи пословања су исказани у износима који су настали и мањи су од оствареног укупног прихода, па је исказан бруто добитак у износу 16.420 КМ.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

3.3. Некретнине постројења и опрема

а) Некретнине постројења и опрема се исказују по набавној односно ревалоризованој - процјењеној вриједности на дан билансирања, умањеној за акумулирану амортизацију.

б) Набавке основних средстава у току године евидентирају се по набавној вриједности. Набавну вриједност чини вриједност по фактури добављача увећана за све трошкове настале до стављања основног средства у употребу. Амортизација у току године се обрачунава почевши од наредног мјесеца од датума набавке на набавну вриједност основног средства, примјеном пропорционалне односно линеарне методе обрачуна.

ц) Алат и инвентар се распоређују у основна средства, ако им је рок кориштења дужи од једне године и ако је набавна вриједност алата и инвентара већа од двије просјечне мјесечне бруто зараде по запосленом у РС, према посљедњем познатом податку који је Републички завод за статистику утврдио и објавио у Службеном гласнику РС.

3.4. Амортизација некретнина постројења и опреме

Обрачун амортизације врши се примјеном пропорционалне односно линеарне методе. Амортизација се обрачунава на основицу коју чини набавна, односно, ревалоризована или процјењена вриједност на почетку године, као и на основна средства која су стављена у употребу у току године. Обрачун и књижење амортизације врши се полугодишње и годишње приликом израде полугодишњих и годишњих финансијских извјештаја. Основица за амортизацију је набавна вриједност имовине.

3.5. Залихе

а) Залихе материјала и резервних дијелова вреднују се по просјечним набавним цијенама. Набавна цијена укључује вриједност по фактури добављача, транспортне и зависне трошкове.

б) Алат и инвентар који се не распореди у основна средства вреднују се као залихе по набавним цијенама и отписује се у цјелости приликом стављања у употребу тј. 100%.

3.6. Потраживања по основу продаје

Потраживања по основу продаје обухватају сва потраживања за продате производе и извршене услуге које, до дана билансирања, нису наплаћене.

Доспјела потраживања, по основу продаје, која нису наплаћена у прописаном року, отписују се по оцјени менаџмента Друштва, полазећи од вјероватноће наплативости односно ненаплативости тих потраживања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

3.7. Порези и доприноси

а) Порез на добит

Порез на добит представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит. Порез на добит плаћа се аконтативно мјесечно, а коначан обрачун и плаћање по завршном рачуну.

Порез на добит се плаћа у висини од 10% од пореске основице утврђене пореским билансом. Опорезива добит, приказана у пореском билансу укључује добит приказану у Билансу успјеха, која се увећава за износ расхода који се не признају у износу у којем су настали и умањује за износ прихода који се не признају у износу у којем су настали.

б) Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата, а који се односе на домаћа правна лица, представљају плаћања према важећим прописима ради финансирања разних комуналних и републичких потреба.

3.8. Прерачунавање страних средстава плаћања и рачуноводствени третман курсних разлика

Сва потраживања и обавезе у страним средствима плаћања прерачунавају се у њихову противвриједност у КМ по средњем курсу важећем на дан биланса стања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

БИЛАНС СТАЊА

4. ПРИЗНАВАЊЕ АКТИВЕ БИЛАНСА СТАЊА

Приликом вредновања средстава исказаних у Билансу стања, примјењена су основна рачуноводствена начела и то:

- начело наставка пословања,
- начело узрочности прихода и расхода
- начело досљедности
- начело опрезности.
- начело појединачног процјењивања
- начело идентитета биланса

4.1. Стална имовина

Сталну имовину Друштва, на дан биланса, чине нематеријална улагања и некретнине постројења и опрема, и то:

	Набавна вриједност	Исправка вриједности	Садашња вриједност
Грађевински објекти	836.139	777.269	58.870
Опрема	1324.837	886.463	438.374
Улагања на туђим некретнинама	52.223	-	52.223
Стање 31. децембра 2023 године	2.213.199	1.663.732	549.467
Стање 31. децембра 2022. године	2.149.271	1.601.203	548.068

Вриједност грађевинских објеката исказана је на основу извршеног количинског пописа по набавној односно ревалоризационој (процјењеној) вриједности исказаној у књиговодственој евиденцији основних средстава - **Напомена 3.3 (а)**. У току 2023. године није било улагања на објектима.

Опрема је исказана такође на основу количинског пописа по набавној односно ревалоризационој вриједности - **Напомена 3.3 (а)**. У току 2023-е године извршена је **набавка** опреме у вриједности 196.103 КМ, а значајно је поменути набавке: контејнера набављени из средстава донације по Пројекту прекограничне сарадње у вриједности 72.366 КМ, специјалног возила за одвоз смећа у вриједности 62.465 КМ, затим опреме за одржавање чистоће и јавних површина која је донирана по Пројекту прекограничне сарадње вриједности од 58.987 КМ, и остале опреме од 2.285 КМ.

На основу Одлуке о попису извршено је расхоровање неупотребљиве и неисправне и највећим дијелом амортизоване опреме, набавне вриједности 132.175 КМ, и исправке вриједности 75.148 КМ. Највећи дио искњижавања из пословних књига Друштва, односи се на уграђене и размјештене по Граду, полуподземне и друге контејнере у износу 68.181 КМ, затим специјално возило – чистилица од 55.765 КМ, рачунарску опрему од 5.037 КМ, те осталу опрему од 3.192 КМ.

Улагања у туђе некретнине представљају улагања у Градски парк, извршена у ранијим годинама у вриједности 52.223 КМ.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

Набавна вриједност имовине:

R. br	Набавна вриједност	Улагања на туђим некретн.	Грађев.објекти	Опрема	Свега:
1.	Стање на почетку године	52.223	836.139	1.260.909	2.149.271
2.	Набавке у току године	-	-	196.103	196.103
3.	Продаја у току године	-	-	-	-
4.	Расходи у току године	-	-	-132.175	-132.175
Стање на крају године		52.223	836.139	1.324.837	2.213.199

Исправка вриједности имовине:

Р.бр .	Исправка вриједности	Улагања у туђе некретн.	Грађев.објекти	Опрема	Свега:
1.	Стање на почетку године	-	763.515	837.688	1.601.203
2.	Амортизација	-	13.754	122.923	136.677
3.	Продаја у току године	-	-	-	-
4.	Расходи у току године	-	-	-75.148	-75.148
Стање на крају године		0	777.269	886.463	1.663.732

Увидом у Елаборат о попису, увјерили смо се да су некретнине постројења и опрема, власништво Друштва и да су уредно пописана.

Исказано стање некретнина постројења и опреме, одговара стању исказаном у књиговодству Друштва.

4.2. Залихе и дати аванси

Стање залиха , у Билансу стања, исказано је како слиједи:

	2023.	2022.
Потрошни материјал	29.717	6.820
Ситан алат и инвентар и аутогуме на залихи	7.041	5.478
Алат и инвентар у употреби	-	174
Дати аванси	56	-
Стање 31. децембра	36.814	12.472

Залихе материјала, ситног инвентара и ауто гума, признате су у Билансу стања по просјечним набавним цијенама - **Напомена 3.5 (а и б).**

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

Исказано стање залиха у Билансу, одговара стању по књигама Друштва, и попису, на дан билансирања, а највећи дио се односи на садни материјал и остали материјал за пословне јединице у саставу Друштва, као и резервне дијелове за одржавање возног парка.

Исправка по почетном стању на категорији датих аванса извршена је по налогу Главне службе за ревизију јавног сектора, јер дата односно уплаћена средства према добављачу, нису реализована набавком опреме, у периоду од преко годину дана, у износу 5.437 КМ. Исправка је извршена исказивањем трошкова, те је исправка грешке видљива у почетном стању односно објављена у билансу стања у колони „ износ предходне године“, сагласно МРС 8- Рачуноводствене политике ,промјене рачуноводствених процјена и грешке.

4.3. Остали купци

Потраживања по основу продаје састоје се из потраживања од купаца, и то:

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Потраживања од купаца у земљи	556.934	443.670
Исправка вриједности	(18.887)	(18.598)
Нето стање 31.децембра	<u>538.047</u>	<u>425.072</u>

Потраживања од купаца односе се на потраживања за извршене услуге по основу испостављених фактура, које до дана биланса, нису наплаћене. Потраживања из средстава буџета Општине, односе се на мјесечно фактурисање услуга одржавања чистоће и зеленила, према објављеном тендеру, као и потраживања за фактурисање, услуга одржавања градске депоније "Ободина " и услуге одржавања азила за псе.

Према усвојеним рачуноводственим политикама , став Друштва је да се сва ненаплаћена потраживања од купаца по истеку 20 дана од дана фактурисања (датум доспијећа по сваком испостављеном рачуну), сматрају спорним и могу се књижити на исправку потраживања. На основу Одлуке о књижењу разлика утврђених пописом и стања у књиговодству, на дан биланса број: 33-5/2024 од 22.01.2024. године, исправљен је износ потраживања директним отписом, у износу 240 КМ. Одлуком в.д. директора, а на приједлог пописне комисије на дан биланса, извршено је директно отписивање потраживања од предузетника који су престали са радом, а према мишљењу правне службе Друштва, није могућа ни наплата нити плъенидба. На приједлог пописне комисије на дан биланса, исправљена су потраживања као кредитни губици, јер се процјеном утврдила ненаплативост потраживања у износу 288 КМ.

Потраживања од купаца "исправљена" су, у укупном износу од 18.887 КМ., а односе се на ненаплаћена потраживања, од чега су утужена потраживања у вриједности 4.799,76 КМ, за домаћинства 1.007,69 КМ, и 3.792,07 КМ, за правна лица, као главни дуг. Утужења садрже и потраживање за камате у износу 815,98 КМ, као и за уплаћене таксе од 1.900,00 КМ.

Исказано потраживање од купаца одговара стању по књигама друштва и усаглашена су салда, (ИОС на дан 31.10.2023.године), сагласно члану 15. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем ("Службени гласник Републике Српске", број: 45/2016, и члану 13 Правилника о начину и роковима пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза Друштва .

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

Највећа појединачна потраживања од купаца односе се на:

1. "Хидроелектране на Требишњици „ Требиње	69.074
2. „Фриком“ д.о.о. Требиње	5.396
3. А.Д. "Swisslion-РТД ", Требиње	14.229
4. Вучуревић Синиша	5.900
5. „ Динеко „ д.о.о. Требиње	6.483
6. „Бинго“ д.о.о. Експорт Импорт Тузла	7.499
7. „Атлеа Р.С.“ д.о.о. Требиње	5.265
8. „ Скупштина Града“ Требиње	15.405
9. Ј.У. "Дом пензионера „ Требиње	7.288
10. Град Требиње одјељ.за стмамб.ком.послове	90.651
11. Остали купци - домаћинства	158.686
12. Свега:	385.876
13. Остали купци -	171.058
14. Свега купци у земљи	556.934
15. Исправка вриједности	18.887
16. Нето потраживања од купаца	538.047

На наведених 11 купаца (са домаћинствима) односи се 385.876 КМ, односно 69,29 % потраживања, док се разлика од 171.058 КМ , односно 30,71 % односи на остале купце. Од укупних потраживања исправљено је 3,39 % односно 18.887 КМ. У току године није било наплаћених исправљених потраживања из ранијих година. Проценат наплате потраживања у 2023. години износи 85%, а у структури потрошача најслабија наплата, односно најнижи проценат, биљежи се код категорије домаћинстава.

4.3. Потраживања из специфичних послова

На основу уговора са Удружењем из иностранства – „Network for Animals” уговорена је исплата бруто зараде за једног упосленика у пословној јединици „Азил“, и дио трошкова за набавку специјалног возила за збрињавање кућних љубимаца у износу од 11.861 КМ. У предходној години ово потраживање је сврстано у категорију потраживања од купаца, али је по налогу Главне службе за ревизију јавног сектора, исправљено и исказано на потраживањима из специфичних послова, те је и почетно стање исправљено.

4.4. Остала краткорочна потраживања

Ова потраживања, исказана у Билансу стања, износе , и то:

	2023.	2022.
Потраживања од фондова .	15.334	-
Потраживања од запослених	700	650
Остала потраживања	176.155	176.155
Исправка вриједности осталих потраживања	(176.155)	(176.155)
Стање 31.децембра	16.034	650

Исказано стање других потраживања у Билансу, на дан 31.12.2023. године, одговара стању по књигама Друштва, и усаглашено је са фондовима.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

Као остала потраживања исказан је износ новчаних средстава Друштва, на жиро рачуну код Бобар банке А.Д. Бијељина, који је пријављен у поступку стечаја односно ликвидације банке, а по основу Рјешења Агенције за банкарство Р.С. број: 03-1473/2014 од 23.12.2014. године, и исти је процјењен као спорно потраживање због неизвјесне наплате, а наведена средства су пријављена у стечајну масу у 2017.-ој години, у износу 176.155 КМ.

На име исплаћених накнада по основу породичног и осталог боловања, Друштво је исказало потраживања, у износу 15.334 КМ. На име исплаћених путних дневница, Друштво потражује од запослених износ од 700 КМ.

4.5. Потраживања за више плаћен порез на добит

Исказано стање потраживања за претплату пореза на добит из ранијих година износи 13.875 КМ, које је усаглашено са Пореском управом Републике Сепске.

4.6. Готовина

Стање готовине, на дан биланса, износи, и то:

	2023.	2022.
Благајна	406	283
Жиро и текући рачуни	517.801	534.022
Девизни рачун	27.277	2.632
Издвојена новчана средства	942	942
Стање 31.децембра	546.426	537.880

Признато стање готовине, у Билансу стања, одговара стању по књигама и попису исте, односно стању по изводима пословних банака.

4.7. Порез на додату вриједност

	2023.	2022.
Порез на додату вриједност	-	-
Стање 31.децембра	-	-

На рачуну аконтативног улазног ПДВ, нијен исказано стање на дан биланса, што одговара стању по књигама и попису

4.8. Ванбилансна актива и пасива

Признато стање ванбилансне активе и пасиве износи, и то:

	2023.	2022.
Станови	504.252	504.252
Средства фонда солидарности запослених	7.212	1.237
Канцеларијски намјештај на кориштењу	1.010	1.010
Возило примљено на кориштење	20.000	20.000
Пијачни блокови	11.500	11.500
Опрема у градској тржници	62.105	68.226
Примљени авали и гаранције	49.920	-
Контејнери по пројекту Фонда	-	15.251
Стање 31.децембра	655.999	620.649

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

У ванбилансној активи и пасиви књижени су станови Друштва, који су приватизовани у току процеса откупа, затим два набављена стана за раднике Друштва који су набављени до 1998. године, а искњижени су из активног биланса на основу списка СИЗ-а становања.

У оквиру ове позиције такође су књижени и пијачни блокови који се не користе увођењем фискалне касе.

Средства солидарности запослених радника намјењена су за солидарне сврхе Друштва.

Од Фонда за заштиту животне средине Бања Лука. Друштву су додјељена бесповратна средства у износу 77.000 КМ која су утрошена за набавку 80 комада контејнера запремине 1,1 метар кубни, и 120 комада канти за смеће запремине 240 литара. Укупна вриједност поменуте набавке износила је 93.553 КМ, те је Друштво властитим средствима финансирало 16.553 КМ. Пошто је већина контејнера продата или размјештена по Граду садашња вриједност од 15.252 КМ. је по налогу Главне службе за ревизију у току 2023. Године на основу пописне листе искњижена из евиденције.

Град Требиње додјелио је Друштву градску тржницу на кориштење уз одговарајућу мјесечну закупнину, а опрема у виду пијачних столова, расхладних витрина и сунцобрана предата је на реверс у вриједности 68.226 КМ. На дан биланса за дио уништене опреме смањена је вриједност на 62.105 КМ

По основу учешћа на Тендеру за одржавање чистоће, депоније азила и зеленила евидентиране су банковне гаранције са роком до 31.01.2025. године у износу 49.920 КМ.

Исказано стање ванбилансне активе и пасиве одговара стању исказаном у књигама Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

5. ПРИЗНАВАЊЕ ПАСИВЕ БИЛАНСА СТАЊА

5.1. Капитал

Стање и промјене на капиталу, као и структура истог, је сљедећа:

	2023.	2022.
Акцијски капитал - обичне акције	363.611	363.611
Законске резерве	32.232	32.232
Нераспоређени добитак из ранијих година	522.786	522.564
Добитак текуће године	16.420	-
Губитак текуће године	-	7.976
Стање 31.децембра	935.049	910.431

Капитал Друштва представља трајне изворе средстава и увећава се путем ревалоризације и из остварене добити.

Нераспоређена добит из ранијих година коригована је односно умањена за износ првобитно исказане добити од 2.879 КМ.

По налазу Главне службе за ревизију износ каса сконта одобрен од добављача за гориво није признат као финансијски приход у износу 3.872 КМ, већ се требао исказати као смањење расхода, у току године. Износ датог аванса старијег од 12 мјесеци није признат, те је извршена исправка истог на терет трошкова односно расхода предходне године, у износу 5.437 КМ. те су краткорочна разграничења исправљена у износу 1.546 КМ. Резултат поменутих исправки био је исказивање губитка, као резултата пословања предходне године у износу 7.976 КМ. Све корекције су теретиле нераспоређену добит из ранијих година, и исказане су на дан 01.01.2023. године, односно корекцијом почетног стања, сагласно МРС 8 –Исправке грешака.

Признато стање капитала исказано у Билансу, одговара стању по књигама Друштва.

Акцијски капитал, уписан је у судски регистар Основног суда Требиње и износи 363.611 КМ и то појединачно по власницима, што је приказано у **Напомени 1.6.**

5.2. Дугорочне обавезе

	2023.	2022.
Обавезе по дугорочном кредиту	31.034	133.916
Стање 31.децембра	31.034	133.916

Друштво се уговором број: 03.0292-14-1-2/20 од 18.03.2020. године, задужило дугорочним кредитом код НЛБ Развојне банке у износу 500.000 КМ, на рок од 60 мјесеци уз каматну стопу 3,70% годишње.

На дан биланса износ овог кредита усаглашен је са кредитором и износи 31.034 КМ.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

5.3. Краткорочне финансијске обавезе

	2023.	2022.
Дио обавезе по дугорочном кредиту	104.629	102.669
Стање 31.децембра	104.629	102.669

Дио дугорочног кредита, који за плаћање доспијева у наредних дванаест мјесеци, односно годину дана, исказан је на категорији краткорочних обавеза, и на дан биланса износи 104.629 КМ.

5.4. Разграничени приходи и примљене донације

	2023.	2022.
Примљене донације -контејнери	4.141	32.556
Примљене донације Прекогранична сарадња	115.641	-
Примљене донације Прекогранична сарадња	22.570	-
Стање 31.децембра	142.352	32.556

По основу примљених донација за контејнере и другу опрему по Пројекту прекограничне сарадње исказане су обавезе у износу 142.352 КМ. За износ годишње амортизације за поменута средства што је по природи трошак, на дан биланса врши се смањење разграничења, уз оприходовање односно исказивање осталих прихода. У току 2023. Године, Друштво је примило донацију у виду контејнера од 5 кубних метара и другој опреми за обављање комуналних услуга, по пројекту прекограничне сарадње, као и контејнере од 1,1 кубни метар за формирање « зеленог острва » на локацији Старог града.

5.4. Обавезе по примљеним авансима

	2023.	2022.
Обавезе за примљене авансе	3.021	2.130
Стање 31.децембра	3.021	2.130

Примљени аванси представљају претплату од стране корисника комуналних услуга на дан биланса.

5.5. Остали добављачи

Обавезе према добављачима износе, и то:

	2023.	2022.
Обавезе према добављачима у земљи	88.751	64.942
Стање 31.децембра	88.751	64.942

Обавезе према добављачима, на дан биланса, признате су на основу улазних фактура за робу и услуге, које су евидентиране у књиговодству и које нису плаћене до дана биланса.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

Појединачни износи обавеза према добављачима, на дан билансирања, односе се на:

1. " Нестро Петрол" ПЦ Требиње,	15.649
2. " А&Н " д.о.о. Требиње	24.921
3. " Тара " д.о.о. Требиње	13.572
4. " Градитељ" д.о.о.Требиње	2.932
5. „ Лотекс“ д.о.о.Требиње	4.524
6. " Бест компани" д.о.о. Требиње	2.457
7. Свега:	65.283
8. Остали добављачи	23.468
9. Укупно	88.751

На наведених шест добављача односи се 65.283 КМ односно 73,56 % укупних обавеза, док се разлика од 23.468 КМ односно 26,44% односи на остале добављаче .

Исказано стање обавеза према добављачима одговара стању по књигама Друштва и елаборату – спецификацији, попису добављача на дан 31.12.2023. године, и усаглашено је са сваким добављачем (ИОС на дан 31.12.2023. године.), сагласно члану 14. Правилника о начину и роковима пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза Друштва . Препоручујемо исказивање обавеза према повезаним лицима на контима групе 431 – добављачи повезана лица .

5.6. Обавезе за зараде и накнаде зарада

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Обавезе за зараде након опорезивања	63.814	61.359
Обавезе за накнаду топлог оброка	15.961	15.352
Обавезе за регрес за годишњи одмор	-	34.836
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде	48.271	63.632
Обавезе за порез на зараде и накнаде	4.698	8.543
Стање 31.децембра	<u>132.744</u>	<u>183.722</u>

Друштво је у 2023 години редовно измиривало обавезе према запосленима, као и порезе и доприносе на лична примања, те је као обавеза исказана обавеза по основу бруто зарада и накнада за децембар мјесец.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

5.7. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине

Стање обавеза за порезе, доприносе и друге дажбине је сљедеће:

	2023.	2022.
Накнада за коришћење шума	1.265	1031
Накнада за кориштење воде	88	89
Допринос за рехабилитацију инвалида	156	205
Обавезе за порезе ,доприн. на уговор о дјелу	773	-
Обавезе за порезе на накнаде управном одб.	90	90
Обавезе за доприносе на накнаде управном	310	310
Накнада за противпожарну заштиту	533	438
Стање 31. децембра	3.215	2.163

Обавезе за порезе и доприносе исказане у Билансу стања одговарају износу исказаном у књиговодству Друштва и елаборату о попису, односно спецификацији обавеза, и плаћене су у 2024. години.

5.8. Остале обавезе

	2023.	2022.
Накнаде запосленим по основу превоза	1.615	2.509
Накнаде према члановима управног одбора	600	600
Накнаде по основу уговора о дјелу	1.885	-
Обавеза чланарине пословним удружењима	20	20
Обавезе по основу обустава запослених	22.969	22.379
Стање 31.децембра	27.089	25.508

Остале обавезе исказане у Билансу стања одговарају износу исказаном у књиговодству Друштва и елаборату о попису, односно спецификацији обавеза, и плаћене су у 2024. години.

5.9. Порез на додату вриједност

	2023.	2022.
Порез на додату вриједност	39.330	36.553
Стање 31.децембра	39.330	36.553

На дан биланса исказана је обавеза за ПДВ, по пријави за децембар мјесец, која је измирена у 2024 години.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

5.10. Порез на добитак

Према билансу успјеха добит прије опорезивања износи 16.420 КМ.

Према Закону о порезу на добит, као расход не признаје се дио исправљених потраживања од купаца, расходи резервисања,расходи амортизације који се не признају те износи осталих трошкова који премашују законске лимите, што увећава пореску основуцу у укупном износу од 299.547 КМ. Смањење пореске основе, извршено је умањењем прихода, по основу прихода од усклађивања вриједности залиха, па укупно смањење пореске основе износи 108 КМ. Након увећања и смањења бруто добити из биланса успјеха исказан је порески добитак у износу 315.859 КМ. Умањења пореске основе за улагања у производњу извршено је у износу 36.965 КМ, па пореска основаца након умањења износи 278.894 КМ. Претплата пореза на добит из ранијих година у износу 13.875 КМ, умањила је обавезу , те је износ обавезе исказан у износу 14.014 КМ. .

5.12. Краткорочна резервисања

Краткорочна резервисања на дан биланса износе 205.310 КМ, а у структури представљају:

- краткорочна резервисања у износу 37.466 КМ, формирана су издвајањем дијела добити из 2017. године, за будућа инвестирања. Друштво има намјеру утрошити ова средства за проширење локација за гробна мјеста у градском гробљу Бањевци.
- краткорочна резервисања у износу 7.644 КМ, односе се на исказану обавезу по основу пореза на добит коју је утврдила Пореска управа Р.С., при контроли у току 2023. године по Рјешењу број: 06/1.08/0702-456.1-7015/2023 од 03.11.2023. године, на које је упућен приговор.
- краткорочна резервисања исказана у износу 160.200 КМ, односе се на накнаде зарада и бенефиције запосленим у наредних дванаест мјесеци . Одлука Владе Републике Српске о најнижој заради од 900,00 КМ, узрокуват ће повећање мјесечне бруто плате у наредном периоду, и доношење нове систематизације радних мјеста Друштва. Пословни резултат по годишњем обрачуна за 2023. годину, омогућио је резервисање поменутих расхода, јер је могуће извршити поуздану процјену износа бруто плата као будуће обавезе.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

БИЛАНС УСПЈЕХА

6. ПРИЗНАВАЊЕ ПРИХОДА И РАСХОДА

6.1. Пословни приходи

Пословне приходе чине:

	2023.	2022.
Приходи од продаје услуга на домаћем тржишту	2.846.939	2.594.884
Други пословни приходи	215.969	23.248
Свега пословни приходи:	3.062.908	2.618.132

Приходи од извршених услуга признати су и исказани у Билансу успјеха на основу испостављених фактура, купцима на домаћем тржишту. Фактурисање услуга вршено је примјеном цјеновника из 2009. године за акционарска друштва, дионичарска друштва, док се за предузетнике и самосталне радње примјењивао цјеновник из 2004. године. Цијена збрињавања комуналног отпада за категорију „ домаћинства“ износи 0,13 КМ по квадрату, без ПДВ-а, а примјењује се од 01.01.2023. године. Сви износи прихода (реализације) односе се на екстерно фактурисане износе. Највећи дио прихода остварен је вршењем услуга одвоза смећа домаћинствима и правним лицима, затим услугама одржавања чистоће и зеленила на јавним површинама Града Требиња.

Структура прихода од вршења услуга је следећа:

- приходи по програму - тендеру Града Требиња, за чишћење јавних површина, депоније и азила за псе 272.437 КМ за одржавање јавни зелених површина и градског зеленила 143.587 КМ
- приходи по уговору са Градом Требиње, за одржавање депоније 34.184 КМ
- приходи по уговору са Градом Требиње за одржавање азила за псе 28.200 КМ
- приходи од услуга одвоза смећа правним лицима: установама, акционарским и дионичарским друштвима, 800.735 КМ, а самосталним предузетницима 146.348 КМ
- приходи од услуга одвоза смећа домаћинствима 1.126.440 КМ
- приходи од пијачних услуга 53.852 КМ
- приходи од погребних услуга 186.446 КМ
- приходи од одржавања зеленила и других послова по наруџби 53.065 КМ
- приходи од услуга на објекту Гараже 1.645 КМ

Други пословни приходи обухватају:

- приходе по основу рефундације породилског боловања 31.728 КМ
- приходе по основу рефундације боловања 9.914 КМ
- приходе по уговору са фондацијом „Network for Animals“, за пословну јединицу Азил-за уређење прихватилишта за животиње 37.500 КМ
- приходе од суфинансирању Пројекта « За љепше и чистије Требиње» -фаза 2 по конкурс од стране Фонда за екологију и енергетску ефикасност 80.000 КМ
- приходи по основу донације контејнера према Пројекту прекограничне сарадње 56.827 КМ.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

6.2. Пословни расходи

Пословне расходе чине:

	2023.	2022.
Трошкови материјала	171.257	136.698
Трошкови горива и енергије	225.489	247.509
Трошкови зарада и накнада	1.996.888	1.970.401
Трошкови производних услуга	205.452	134.028
Трошкови амортизације и резервисања	304.521	140.867
Нематеријални трошкови (осим пореза и доприноса)	91.523	74.670
Трошкови пореза	15.374	13.510
Трошкови доприноса	1.969	1.857
Свега пословни расходи	3.012.473	2.719.539

Трошкови материјала, енергије и горива су признати и исказани на основу вјеродостојних књиговодствених докумената, који доказују "намјеру" трошења средстава.Највећим дијелом се односе на резервне дијелове и потрошни материјал, те гориво и мазиво.

-трошкови основног материјала	151.720
-трошкови аутогума отпис у цјелости	5.959
-трошкови ситног алата и инвентара.	5.310
- трошкови режијског материјала	8.268
- трошкови горива и мазива	211.310
- трошкови електричне енергије	14.179
Укупно	396.746

Зараде и накнаде зарада, порези и доприноси на зараде и накнаде зарада су признати за обрачунате износе зарада за рад запослених заведено вријеме на пословима односно одсуствовањима са посла која терете послодавца. Обрачуни су извршени на бруто принципу у складу са прописима који регулишу стопе пореза и доприноса и према постојећој систематизацији радних мјеста. Друштво је своја нормативна акта усагласило са Посебним колективним уговором комуналних и услужних дјелатности Републике Српске.Остали лични расходи у групи бруто зарада и накнада обухватају и бруто накнаде члановима управног и надзорног одбора, отпремнине за пензије, регрес за годишњи одмор, дневнице за службени пут, превоз на посао и помоћи по колективном уговору. Друштво је исплатило накнаде по основу топлог obroка, регреса за годишњи одмор, као и остале накнаде.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

- бруто зараде и накнаде запослених	1.529.289
- дневнице за службено путовање и тр.пута	839
- превоз на посао и са посла	23.677
- накнаде топлог оброка	306.640
- помоћи запосленим по закону о раду	9.834
- накнаде за регрес за годишњи одмор	97.541
- отпремнине при пензионисању	17.074
- бруто накнаде члановима одбора	11.994
Укупно	<u>1.996.888</u>

Трошкови производних услуга, резервисање и нематеријални трошкови су признати и исказани за примљене услуге и нематеријалне трошкове обрачунате у вјеродостојним документима даваоца услуга и одговарајућим врстама нематеријалних трошкова.

- Производне услуге на изради производа	52.890
- Трошкови телефона и интернета.	16.491
- Одржавање основних средстава	74.521
- Трошкови закупнина	13.683
- Трошкови оглашавања и пропаганде	3.552
- Трошкови комуналних услуга	4.335
- Трошкови заштите на раду	1.194
- Услуге транспорта и уређења депоније	38.786
Укупно	<u>205.452</u>

Трошкови амортизације у износу 136.677 КМ, обрачунати су примјеном линеарне методе у току процјењеног корисног вијека употребе основног средства.

Трошкови резервисања у износу 160.200 КМ, обрачунати су будући трошкови зарада запослених, накнада отпремнине при пензионисању и помоћи запосленим, обзиром на обрачун зарада у наредној години за коју је Одлуком Владе Републике Српске утрђена најнижа зарада у износу 900,00 КМ, што ће повећати трошкове бруто зарада запослених у наредној години. Друштво је извршило поуздану процјену будуће обавезе по поменутом основу, и процјену повећања расхода у наредној години, што ће захтјевати одлив новчаних средстава. На основу напријед изнесеног задовољени су услови за признавање резервисања у складу са МРС -37.

Трошак резервисања у износу 7.644 КМ обрачунати су за износ пореза на добит утврђеног Рјешењем Пореске управе Републике Српске,(Рјешење број: 06/1.08/0702-456.1-7015/2023 од 03.11.2023. године), при контроли петогодишњег периода закључно са деветим мјесецем 2023. године. Друштво је упутило Приговор на поменуто Рјешење, оспоравањем утврђеног износа пореза.

Нематеријални трошкови су трошкови семинара и претплата на стручну литературу, услуге повремених и привремених послова, репрезентације, осигурања имовине, трошкови платног промета, разне таксе, трошкови за солидарну и хуманитарну помоћ.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

Нематеријални трошкови се односе на :

- Услуге ревизије	3.000
- Стручно образовање запослених	2.052
- Трошкови адвокатских и здравствених услуга	2.277
- Бруто накнаде по уговору о дјелу	39.748
- Трошкови платног промета	4.430
- Трошкови репрезентације	13.542
- Премије осигурања имовине	9.333
- Технички преглед возила	1.258
- Трошкови огласа у новинама и претплата на стручну литературу	3.778
- Трошкови администрат. и судски такси	4.395
- Трошкови за хуманитарне, спортске и културне потребе	6.530
- Трошкови чланарина коморама	1.180
Укупно:	<u>91.523</u>

Трошкови пореза и доприноса су признати за издатке који су процјењени и исказани у складу са обавезама регулисаним законским прописима.

- Накнада за шуме	2.177
- Порез на непокретности	790
- Комунална и републичка такса	173
Комунална накнада по Рјешењу Града	2.041
- Накнада за противпожарну заштиту	919
- Накнада за кориштење вода	1.052
Трошкови доприноса за инвалиде	1.969
- Остали порези регистрација возила	8.222
Укупно:	<u>15.373</u>

Пословни добитак-губитак

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Пословни добитак- губитак	<u>50.435</u>	<u>(101.407)</u>
Стање на дан 31.12.	<u>50.435</u>	<u>(101.407)</u>

Разлика пословних прихода и пословних расхода исказана је као пословни добитак, који износи 50.435 КМ.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

6.3. Финансијски приходи и расходи

	2023.	2022.
Финансијски приходи	<u>8.303</u>	<u>6.835</u>
Финансијски расходи	<u>20.969</u>	<u>11.965</u>

Финансијске приходе исказане у Билансу успјеха за 2023.годину, представља износ обрачунатих камата за кашњења у измиривању обавеза од 8.099 КМ и износ позитивних курсних разлика од 204 КМ.

Финансијски расходи исказани су као камате по кредитима у износу 20.658 КМ, и негативне курсне разлике у износу 311 КМ.

Добитак-губитак-редовне активности

	2023.	2022.
Добитак - Губитак редовне активности	<u>37.769</u>	<u>(106.537)</u>
Стање на дан 31.12.	<u>37.769</u>	<u>(106.537)</u>

Пословним и финансијским приходима подмирили су се пословни и финансијски расходи, те је исказан добитак редовне активности у износу 37.769 КМ.

6.4. Остали приходи и расходи

	2023.	2022.
Остали приходи	<u>39.418</u>	<u>110.210</u>
Остали расходи	<u>48.657</u>	<u>6.152</u>
Губитак- Добитак по основу осталих прихода и расхода	<u>(9.239)</u>	<u>104.058</u>

Остале приходе за 2023.годину чине:

1. Добици од продаје опреме намјењене за продају	14.000
2. Добици од продаје материјала - контејнера	17.949
3. Приходи по основу наплате судских трошкова и такси	<u>7.469</u>
4. Свега:	<u>39.418</u>

Остали расходи исказани у Билансу успјеха за 2023.годину састоје се из:

1. Расходи по основу директног отписа потраживања од купаца	240
2. Неотписана вријадност расходоване опреме	47.733
3. Расходи по основу казне и прекршаја	<u>684</u>
4. Свега	<u>48.657</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

Добитак-губитак по основу осталих прихода и расхода

	2023.	2022.
Губитак -Добитак- по основу осталих прихода . и расхода	(9.239)	104.058
Стање на дан 31.12.	(9.239)	104.058

6.5. Расходи по основу исправки грешака из ранијих година

На име исправке грешке у књижењу у предходној години , исказани су расходи у износу 1.350 КМ.

6.6. Приходи и расходи од усклађивања вриједности имовине

	2023.	2022.
Приходи од усклађивања вриједности имовине	108	-
Расходи од усклађивања вриједности имовине	10.868	-

Приходи по основу усклађивања вриједности залиха материјала износи 108 КМ.

Расходи од усклађивања вриједности имовине износе 10.868 КМ. и то:

- По основу усклађивања вриједности сталних средстава намјењених продаји полуподземних контејнера остварени су губици у износу 9.294 КМ
- По основу исправке вриједности потраживања од купаца, односно процјене ненаплативости потраживања од купаца, утврђени су очекивани кредитни губици у износу 289 КМ.
- По основу обезвређења вриједности материјала и резервних дијелова по попису, исказан је износ од 1.287 КМ.

6.7. Укупни приходи и расходи

	2023.	2022.
Укупни приходи	3.110.737	2.735.177
Укупни расходи	3.094.317	2.743.153
Бруто добитак-	16.420	(7.976)
Расходи текућих пореских обавеза		-
Нето добитак	16.420	(7.976)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

ИЗВЈЕШТАЈ О ОСТАЛИМ ДОБИЦИМА И ГУБИЦИМА У ПЕРИОДУ

Укупни нето добитак у обрачунском периоду

	2023.	2022.
Нето добитак – губитак у обрачунском периоду	16.420	(7.976)
Добитак утврђен директно у капиталу	-	-
Укупан нето резултат-Стање на дан 31.12.	16.420	(7.976)

Исказани нето добитак у 2023. години, у Билансу успјеха, износи 16.420 КМ, (као резултат пословања периода) , односно, укупан нераспоређени добитак текуће године, исказан у билансу стања.

7. ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА У КАПИТАЛУ

Правилником о обрасцу и садржини позиција у обрасцу извјештаја о промјенама у капиталу ("Службени гласник РС", број: 59/22) установљена је шема обрасца, која чини његов саставни дио.

Према члану 2. Правилника и одредбама Закона о рачуноводству и ревизији, те сагласно одредбама Међународног рачуноводственог стандарда 1 - Представљање - презентација финансијских извјештаја, обвезници израде извјештаја о промјенама у капиталу су сва правна лица, регистрована као друштва капитала.

Друштво је уредно сачинило Извјештај о промјенама у капиталу за 2023.годину, у којем је приказано стање и кретање истог. Приказано стање укупног капитала у Извјештају одговара стању по књигама Друштва и оно износи, на дан Биланса, и то: 31.12.2022.године 910.431 КМ и 31.12.2023.године 935.049 КМ.

Повећање капитала резултат је исказивања бруто добити као финансијског резултата за 2023. Годину у износу 16.420 КМ и пренос у нераспоређену добит исказане претплате пореза на добит у износу 8.198 КМ.

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске провела је у 2023. години ревизију финансијских извјештаја за 2022. годину, и у свом Извјештају наложила исправке појединих позиција исказаних у првобитно сачињеним финансијским извјештајима за 2022. годину. Друштво је сачинило Акциони план на отклањању, односно исправљању евидентираних грешака. Исправке су извршене корекцијом нераспоређене добити из ранијих година и евидентиране коригованим почетним стањем 01.01.2023. године.

Структура капитала приказана је и у напмени 5.1. овог извјештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

8. БИЛАНС ТОКОВА ГОТОВИНЕ

Правилником о образцу и садржини позиција у обрасцу Биланс токова готовине за предузећа ("Службени гласник РС", бр. 63/16) прописана је шема обрасца Биланса токова готовине који су дужна попуњавати предузећа, у складу са Међународним рачуноводственим стандардом 1 - Презентација финансијских извјештаја.

Тако је Друштво уредно сачинило Биланс токова готовине за 2023. годину, у којем су приказани сви приливи и одливи средстава, у оквиру појединих подбиланса, односно позиција.

Приказано стање нето готовине у овом обрасцу на почетку, односно на крају обрачунског периода, у цијелости одговара стању исте у Билансу стања, односно књигама - рачуна 240-249 и оно износи: на почетку обрачунског периода 537.880 КМ и на крају обрачунског периода 546.426 КМ. У укупним приливима у току године од 3.407.423 КМ, приливи остварени из пословних активности, износе 3.391.043 КМ, док приливи из активности инвестирања 16.380 КМ. У укупним одливима од 3.398.877 КМ, одливи из пословних активности износили су 3.232.816 КМ, затим одливи из активности инвестирања 65.138 КМ, и одливи из активности финансирања од 100.923 КМ. Као ефекат укупних прилива и одлива готовине, остварен је нето прилив у износу 8.546 КМ. Друштво је трошењем текућих, односно сопствених извора средстава, и кредитним средствима одржавало текућу ликвидност и инвестирало.

Благајничко пословање усклађено је са Уредбом о условима и начину плаћања готовим новцем.

9. РИЗИЦИ НА КОЈЕ ДРУШТВО НЕМА УТИЦАЈА

Посматрајући пословање Друштва и остваривање прихода постоји неколико, веома битних области, гдје управа и интерне контроле немају значајнијих утицаја. Те области су:

- Формирање продајне цијене услуга,
- Еколошка загађења,
- Утицај примјене законских прописа из области пореза.
- Порески ризици

Искључен је утицај тржишта на висину тржишне цијене услуга.

Друштво је у 2023-тој години пословало у отежаним и неизвјесним привредним околностима, и то као посљедица слабљења општих економских активности у Републици. Обезбјеђење дугорочне финансијске стабилности, па и текуће ликвидности, везан је са могућностима наплате комуналних услуга, како од правних тако и од физичких лица Цијене из тендера, од стране Града Требиња, за одржавање чистоће и зеленила на јавним површинама, условљена је висином буџета Општине, па те цијене не прате економске цијене извршених послова од стране Друштва, што узрокује веће расходе од остварених прихода.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

10. КОНТРОЛНИ РИЗИК

У области остваривања прихода и расхода постоји контрола, која је регулисана нормативним актима Друштва. Организација Друштва, те стручност у обављању радних задатака на свим нивоима руковођења, омогућава управљање ризицима у пословању.

Остваривање прихода од пружања услуга, врши се на основу фактурисања услуга појединим купцима, и то :

- од 01.01.2023. године закључком број: 11-022-93-1/22 од 03.01.2023., нова цијема за домаћинства износи 0,13 КМ по метру квадратном.

0,11 КМ по метру квадратном корисне површине, без ПДВ, ставља се ван снаге и од 01.01.2023. године у примјени нови закључак број: 11-022-93-1/22 од 03.01.2023., па нова цијема износи 0,13 КМ по метру квадратном.

- закључком број 11-370-10-1/09 од 15.05.2009. године за установе 0,20 КМ по метру квадратном, акционарска друштва са већинским капиталом Града, остала акционарска друштва и дионичарска друштва, у износу 0,26 КМ по метру квадратном корисне површине.
- закључком број 11-370-29/04 од 20.05.2004. године за приватне предузетнике зависно од врсте дјелатности и то:
 - за самосталне занатске радње, адвокатске канцеларије, агенције и бутике, у износу 20 КМ мјесечно, без ПДВ-а.
 - за самосталне угоститељске радње, у износу 36 КМ мјесечно, без ПДВ-а
 - за меснице, прехранбене продавнице и ресторане, у износу 52 КМ мјесечно

Фактурисање се врши на бази утврђеног цјеновника за чију примјену сагласност даје Начелник Општине, односно Градоначелник Града.

Фактурисање се врши компјутерски, мјесечно, те је обезбјеђена рачунска и формална тачност, и достава докумената на књижење.

Наплата и достава рачуна за услуге домаћинствима у 2023. години, вршена је преко упослених инкасаната, и на благајни Друштва, што је поправило проценат наплате и умањило трошкове поштанских услуга, у односу на раније године.

За управљање ризиком ликвидности, одговорно је руководство Друштва, које процедурама управља имовином и обавезама, обезбјеђујући високо ликвидна средства и континуирани прилив готовине, тако да у сваком тренутку испуњава доспјеле обавезе.

11. ПРАВНИ ПОСТУПЦИ ДРУШТВА

На основу предложеног прегледа утужених дужника утврђено је да на дан биланса, постоје 19 отворених судских спорова, који се воде пред судовима, против дужника, у укупном износу од 7.515,74 КМ.

У структури нерјешених судских спорова на категорију домаћинстава односи се 18 предмета у вриједности главног дуга од 1.007,69 КМ, те износ судских такси од 1.800,00 КМ.

У току 2023. године покренуто је 35 тужби према корисницима из сектора домаћинстава, у износу 4.505,75 КМ, на име главног дуга и износ од 3.500 КМ, на име уплаћених судских такси.

За наплату потраживања од правних лица у 2023. години, покренут је један спор за наплату главног дуга од 3.792,07 КМ, судске таксе од 100,00 КМ и затезних камата од 815,98 КМ.

Против Друштва се не води ни један судски спор.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

12. НАКНАДНИ ДОГАЂАЈИ

Сагласно МРС-10 Потенцијални догађаји и догађаји настали после дана билансирања, односно стандарду ревизије 560- Накнадни догађаји, према расположивим информацијама од дана биланса до дана израде овог извјештаја, није било значајних догађаја, који би утицали на пословање Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

13. УПОРЕДНИ ПОКАЗАТЕЉИ

У циљу сагледавања успјешности пословања Друштва, тј. тренда успјешности у обављању регистроване дјелатности, у односу на претходну годину, даје се упоредни приказ показатеља пословања из Биланса стања и Биланса успјеха.

13.1. ПОКАЗАТЕЉИ ИЗ БИЛАНСА СТАЊА

Ред. број	ОПИС	31.12.2023. године	31.12.2022. године	Индекс 3:4
1	2	3	4	5
1.	СТАЛНА СРЕДСТВА - Некретнине, постројења и опрема и улагања на туђим некретнинама	549.467 549.467	548.068 548.068	100,26 100,26
2.	ТЕКУЋА СРЕДСТВА - Залихе и дати аванси - Купци у земљи - Остала ктаткорочна потраживања Потраживања из специф.послова -Потраживања за претплату пореза добит - Готовински еквиваленти и готовина	1.163.057 36.814 538.047 16.034 11.861 13.875 546.426	983.988 12.472 425.072 650 2.265 5.649 537.880	118,20 295,17 126,58 2466,77 523,66 245,62 101,59
3.	БИЛАНСНА АКТИВА	1.712.524	1.532.056	111,78
4.	КАПИТАЛ	935.049	910.431	102,70
5.	ОБАВЕЗЕ	777.475	621.625	125,07
	- дугорочне обавезе, разграничени приходи и примљене донације	173.386	203.938	85,02
	- Краткорочне обавезе и краткорочна резервисања	604.089	417.687	144,63
6.	БИЛАНСНА ПАСИВА	1.712.524	1.532.056	111,78

Посматрано у цјелини, дошло је до значајних промјена билансне активе и пасиве, повећање текуће имовине у дијелу залиха и потраживања у активи, пратило је повећање краткорочних обавеза, у пасиви.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

13.2. ПОКАЗАТЕЉИ БИЛАНСА УСПЈЕХА

Ред. број	ОПИС	31.12.2023. године	31.12.2022. године	Индекс 3:4
1	2	3	4	5
1.	Приходи од пружања услуга на домаћем тржишту	2.846.939	2.594.884	109,71
2.	Други пословни приходи	215.969	23.248	928,98
3.	Финансијски приходи	8.303	6.835	121,48
4.	Остали приходи	39.418	110.210	35,77
5.	Приходи од усклађивања вријед.имовине	108		
6.	Укупни приходи (1 до 5)	3.110.737	2.735.177	113,73
7.	Пословни расходи	3.012.473	2.719.539	110,77
8.	Финансијски расходи	20.969	11.965	175,25
9.	Остали расходи	48.657	6.152	790,91
10.	Расходи од усклађивања вријед.имовине	10.868	5.437	199,89
11.	Расходи по основу исправки грешака	1.350	60	2250,50
12.	Укупни расходи (7 до 11)	3.094.317	2.743.153	112,80
13.	Добитак -Губитак	16.420	(7.976)	

13.3. АНАЛИЗА ПОКАЗАТЕЉА ПОСЛОВАЊА

13.3.1. Показатељи ликвидности 31.12.2023. године

1. Тренутна ликвидност	Готовински еквиваленти и готовина	=	546.426	= 0,90
	Краткорочне обавезе		604.089	
2. Текућа ликвидност	Залихе и дати аванси	=	36.814	= 0,06
	Краткорочне обавезе		604.089	
3. Општа ликвидност	Текућа имовина	=	1.163.057	=1,93
	Краткорочне обавезе		604.089	

13.3.2. Показатељи финанијске стабилности

1. Степен финанијске стабилности (дугор. финан. равнотежа)	Капитал+дуг. резервис.+ дуг обавезе	=	1.108.435	=1,89
	стална имовина + залихе		586.281	
2. Финансијска сигурност	Капитал	=	935.049	= 1,70
	Стална имовина		549.467	
3. Учешће основних средстава у укупним средствима	Основна средства	=	549.467	= 0,32
	Пословна актива		1.712.524	
4. учешће текућих средстава у укупним средствима	Текућа имовина	=	1.163.057	= 0,68
	Пословна актива		1.712.524	

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ 31.ДЕЦЕМБРА 2023.ГОД.

Као што се из показатеља ликвидности види, Друштво не обезбјеђује задовољавајући степен тренутне ликвидности, посматрано кроз коефицијент покривености краткорочних обавеза готовином, док је степен опште ликвидности посматрано кроз коефицијент покривености краткорочних обавеза текућом имовином, повољнији. Коефицијент текуће ликвидности је неповољнији у односу на предходна два, због врло мале вриједности залиха на дан биланса.

Друштво обезбјеђује задовољавајући степен финансијске стабилности и финансијске сигурности, што се види из приказаних показатеља, па је у наредном периоду могуће задовољити принцип сталности пословања..

14. СТАЛНОСТ ПОСЛОВАЊА

Природа пословања Друштва, односно обављање дјелатности од јавног интереса, као и финансијски и други показатељи пословања за 2023. годину, указују на реалност претпоставке о сталности пословања.

15. ПРИСТУП ОБАВЉАЊУ РЕВИЗИЈЕ

У вршењу ревизије полазили смо од чињенице да постоји објективна и законска потреба да се обави ревизија финансијских извјештаја Друштва, која представља испитивање финансијских извјештаја и одговарајућих књиговодствених и других евиденција и документације, а у циљу давања мишљења о томе да ли финансијски извјештаји објективно и истинито приказују стање средстава, обавеза, капитала и финансијског резултата пословања, те да ли су при њиховој изради поштовани Међународни рачуноводствени стандарди, Међународни стандарди финансијског извјештавања, Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске и остали прописи Републике Српске.

Ревизија коју смо обавили обезбјеђује поуздану основу за изражавање нашег мишљења.

Пале, мај, 2024. године.

Овлашћени ревизор:

Нада Ђурђић, дипл.ек.

Д.О.О. "ПОСЛОВНИ ИНФОРМАТОР-РЕВИЗИЈА"

Пале Михајла Пупина 21

телефон/факс 057/200-610

ЈИБ: 4400432410008

ПДВ ИБ: 400432410008

e-mail: p.informator@gmail.com

Број: 02- 25/2024.

Датум: 08.05.2024. године

А.Д. "КОМУНАЛНО"
Ул. Луке Ћеловића бр. 2.
89101 Требиње

ПРЕДМЕТ: Изјава о независности и квалификацији

У вези наше ревизије финансијских извјештаја за **А.Д. "КОМУНАЛНО" Требиње**, на дан 31.12.2023.године, изјављујемо следеће:

1. Сво особље ангажовано на ревизији финансијских извјештаја на дан 31.12.2023.године, за **А.Д. "КОМУНАЛНО" Требиње**, поштује правила Независности и Квалификација дефинисаних у Кодексу етике рачуноводствених експерата, Рачуноводствених стандарда и Стандарда ревизије.

2. Сво ангажовано особље је независно од акционара, власника и компанија везаних за **А.Д. "КОМУНАЛНО" Требиње**.

3. Шеф ревизорског тима је Нада Ђурђић, овлашћени ревизор.

Име и презиме, квалификација	Позиција	Статус у тиму за ревизију
Нада Ђурђић, дипл.ек.	овлашћени ревизор	Шеф ревизорског тима
Госпава Ђерић, дипл.ек.	овлашћени ревизор	Интерна контрола

РЕВИЗОР: ДОО "ПОСЛОВНИ ИНФОРМАТОР-РЕВИЗИЈА"

Име и презиме

Нада Ђурђић, дипл.ек.
овлашћени ревизор лиценца

Пале, мај, 2024. године

Овлашћени ревизор

Нада Ђурђић, дипл.ек.